

[Breckmann]

lagtingsperiode, fra 1974 til 1980, er bibeholdt under dette landsstyre. I denne periode, 1981-84, har vi investeret 5,5 mia kr. i alt, hvoraf vi kun har været nødt til at låne 1,5 mia kr. i udlandet. Det foregående landsstyre gik over i historien på halvvejen i 1980 på grund af folkeflokkenes uvilje imod en offentlig ekspansionstrang, der truede med at gøre landskassen til øernes største rederi. Siden 1981 har den private sektor overhalet den offentlige i erhvervsmæssig henseende med flere bådlængder.

På den anden side må jeg som folkefloksmand indrømme, at Færøernes forhold til Danmark ikke er blevet justeret efter tidens krav i de forløbne 4 år. De danske regeringer siden 1978 har ikke villet imødekomme et udbredt færøsk ønske om overtagelse af undergrunden, som var det eneste formulerede mål om ændring i rigsfællesskabet fra sidste og dette landsstyres side, selv om deres parti-programmer siges at respektere flertalsønsker fra færøsk side. Selv er jeg nu overbevist om, at vi hellere skulle være blevet enige om en omlægning af den nuværende refusionsordning til bloktilskud. Om dette er der sikkert langt bredere enighed mellem færøske og danske partier end om overtagelse af undergrunden. Men dette kan der vendes tilbage til.

En nylig vælgerundersøgelse på Færøerne tyder på, at det siddende landsstyres koalition mister sit flertal og må få hjælp fra et fjerde parti efter den 8. november med alle de medfølgende besværligheder, hvis koalitionen bag landsstyret skal fortsætte. Undersøgelsen tyder også på, at der bliver tale om stemmeoverflytning fra samhörigheds- til selvstændighedspartierne, selv om det traditionelt er svært at stable en ren selvstyrreregning på benene.

Desværre har lagmand Pauli Ellefsen allerede på forhånd offentliggjort, at hvis folkeflokken ved valget vokser på bekostning af sambandspartiet, som gallupundersøgelsen tyder på, så udelukker han muligheden for fortsat samarbejde mellem disse to regeringspartier. Hvis meningsmålingen ellers holder stik, så kommer folkeflokken i den ønskeposition, at vi har hele det politiske spektrum, både social- og nationalpolitisk, låst fast på midten.

Lige så lidt som man bør udelukke samarbejdsmuligheder på forhånd, hvad lagman-

den ufatteligt har gjort sig skyldig i, lige så lidt bør man forud for et valg forsøge at bestemme en kommende regerings sammensætning. Man sælger som bekendt ikke skindet, før bjørnen er skudt. Men med alt forbehold tør det vel siges allerede nu, at hvis folkeflokken skulle blive så gunstigt stillet at udgøre selve nøglen til enhver tænkelig koalition i lagtinget, vil dette få til følge, at en række af de ønsker, denne danske regering har tilfælles med folkeflokken om rigsfællesskabets funktioner, bliver opfyldt efter indgående forhandlinger om forandringer til noget bedre og mere tidssvarende.

Hovedvægten bliver lagt på en radikal ændring af tilskudssystemet, en tanke, der uden tvivl bliver hilst med bifald fra denne danske regerings ministre, der til daglig angående Færøerne belemres med langt flere deltaljede beslutninger end i deres tilsvarende danske sagsbehandlinger. Vi får i denne forbindelse uden tvivl en gensidig tilfredsstillende ordning vedrørende undergrunden og dens mulige naturrigdomme.

Tanken om selv at finansiere vort eget velfærd ser ud til at ville blive hørt i en voksende del af den færøske befolkning i takt med den mere erhvervsbaserede økonomiske vækst. Mens Færøernes trodsige nationale selvhævdelse har været trækhest for en rivende udvikling, og mens færinger over for f.eks. Shetlandsøerne har været vidne til, hvor fornedrende og stagnerende national underdanighed og afmagt virker, oplever vi nu både på Færøerne og på Shetlandsøerne, at en selvstændigt baseret økonomisk opblomstring skaber selvtillid og tro på egen fremtid.

Jeg vil her benytte lejligheden til at beklage den modstræbende holdning, regeringen har udvist over for et bredt færøsk ønske om deltagelse i luftfarten mellem Færøerne og udlandet. Den holdning bliver den nødt til at ændre.

Den lemfældighed, der har præget dansk holdning til vort fælles forsvar, har bekymret mig dybt. Til trods for uforståelige lagtingsbeslutninger om atomfrie zoner omkring Færøerne er jeg overbevist om, at den færøske befolkning er mere provestlig og mere sovjetfjendtlig end den danske. Denne antipati bliver styrket daglig af de sværme af russiske paramilitære søfolk, der myldrer i færøske gader og stræder på alle tider af